

Stadsarkitektkontoret

Johnny Larsson, Hamnförvaltare
0221-252 88
johnny.larsson@koping.se

Kommunstyrelsen

Investering av ersättningsmagasin 19, Köpings hamn**Sammanfattning**

Inga medel avsattes för föreslagna investeringar i 2018 års budget. Initialt låg utbytet av magasin 9 till 19 i förstudien och utvecklingsplanen för Köpings hamn där planeringen var att finansiera utbytet genom en hyrestilläggsinvestering inom hamnutvecklingsprojektets budget. Då utbytet av magasinet är av akut status och hamnutvecklingsprojektets investeringsbudget inte har fastställts än behövs därför ett separat äskande.

Ärendets beredning

Mälarhamnar har tillskrivit Köpings kommun (bifogas som bilaga 1 med objektbeskrivning) avseende medel för åtgärder för rivning av magasin 9 samt uppförande av nytt magasin 19 under år 2018.

Av bifogad karta bilaga 2 framgår läget på det nya magasinet i hamnen. I bilaga 3 visas en tänkt skiss på det nya magasin 19.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade beslut 2008-05-26, § 41, tillsammans med Västerås stad, om principer för Mälarhamnar AB och ansvarsfördelning mellan bolaget och ägarna. (Ett nytt principbeslut tas under 2017). Respektive kommun har ansvar för och bekostar sin hamns grundläggande funktioner, (infrastrukturen), som exempelvis markens grundläggning, inlopps- och hamnbassängsdjup, kajers grundkonstruktion samt alla ledningar i mark.

Mälarhamnars hyra avser mark och avskrivning av byggnader, dvs ej grundfunktionerna. Bolaget svarar för byggnadernas underhåll samt underhåll av hårdgjorda ytor.

Principen för budgetprocessen är att Mälarhamnar och Köpings kommun tillsammans analyserar investeringsbehoven i fast egendom och kommunen tar upp planerade investeringar i den fleråriga investeringsplanen. Kommunfullmäktige godkänner investeringsnivån i den ordinarie budgetprocessen.

Förvaltningens ståndpunkt

Behovet av en akut investering där utbyte av magasin 9 till magasin 19 är nödvändig har framkommit genom flera statusbesiktningar de senaste åren. Förslagen på förstärkningsåtgärder anses inte längre ekonomiskt försvarbara då

Datum
2017-10-10

den tekniska livslängden är uppnådd. Stadsarkitektkontoret vill därför förorda att investeringsmedel till nytt magasin bifalles.

Konsekvenser

Magasinet är byggt 1967 och är 50 år gammalt. Risken för allvarliga konsekvenser i arbetsmiljön är överhängande om magasinet inte ersätts omgående. Magasinet stängs ned 2017-10-31 för att inte riskera arbetsmiljön över vintern.

Förslag till beslut

Stadsarkitektkontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att låta genomföra rivning av magasin 9 och uppförande av nytt magasin 19 till kostnad av 38 000 000 kr samt

att anvisa medel för investeringen som kommer belasta Mälarhamnar AB genom hyreshöjning.

Bilagor

- 1, äskande och objektbeskrivning från Mälarhamnar
- 2, Karta över placering av nytt magasin 19
- 3, Skiss på utformning av nytt magasin 19

STADSARKITEKTKONTORET

Gun Törnblad
Stadsarkitekt

Johnny Larsson
Hamnförvaltare

Äskande nytt magasin Köpings hamn, magasin 19, (ersätter magasin 9.)

Bakgrund

Köpings kommun och Västerås stad ska äga all fast egendom inom hamnområdet och Mälarhamnar ska äga all lös egendom. Genom hyresavtal hyr kommunen ut anläggningen till Mälarhamnar AB. Kommunen ansvarar för tecknade av hyresavtalet utifrån de principer som beslutats i kommunfullmäktige.

Magasin 9 i Köpings hamn har uppnått sin tekniska livslängd och stödåtgärder för att hålla magasinet i arbetsmiljöduligt kräver stora investeringar skick kan inte motiveras. Magasinet behöver rivas och nytt magasin behöver uppföras för att behålla befintlig verksamhet och befintliga affärer.

Finansiering – Ansvar - Ekonomi

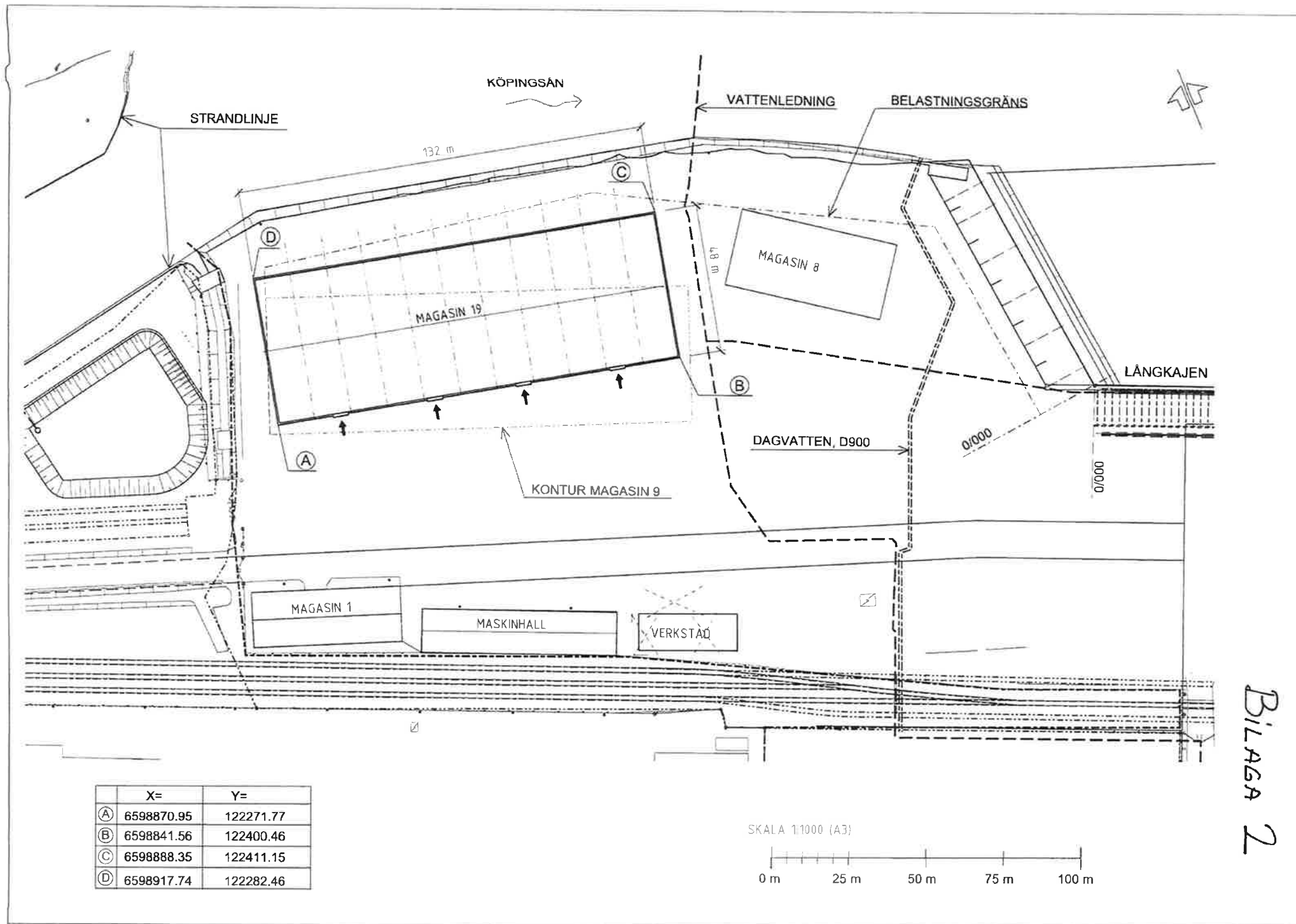
Den totala investeringskostnaden framgår av den ekonomiska översikten nedan. Den totala investeringen kommer att hyressättas. Avskrivningstiden kommer att uppgå till 33 år. Hyran för magasinet skall uppgå till belopp som beräknas enligt annuitetsmetoden med bokfört värde/den totala investeringskostnaden som grund, med ett tillägg för administrativa omkostnader

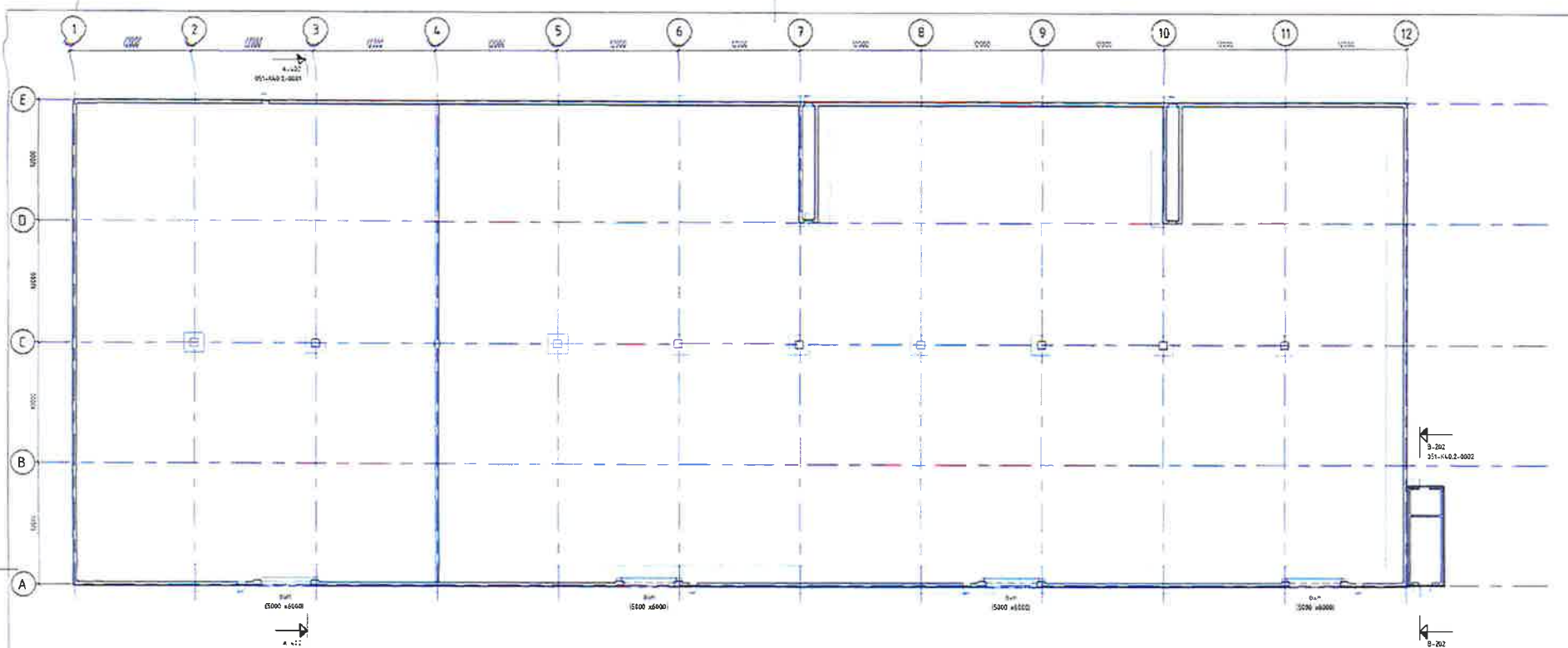
	Belopp, kr	
Rivning av magasin 9.	1.900.000 kr	(311kr/kvm a´6100 kvm)
Nytt magasin 19.	33.000.000 kr	
Projekteringskostnader.	2.310.000 kr	(7% på nybyggnation)
Totalt äskande:	37.210.000 kr	

Beloppen grundar sig på kalkyl från konstruktörer.

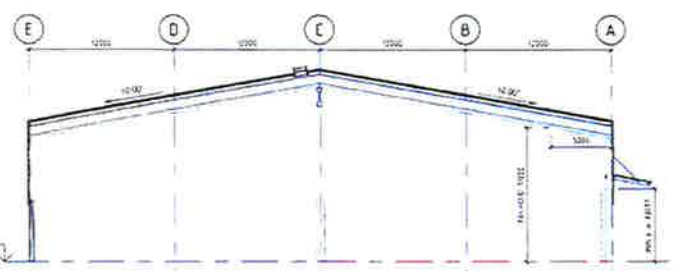
Äskande

Med ovan nämnda förutsättningar vill Mälarhamnar AB att magasin 9 rivs och ersätts av nytt magasin för att behålla befintlig verksamhet och befintliga affärer.

PLAN 1 1 : 200

A-400 1 : 200

3D View 1

BYGGLOVSHANDLING	
KÖPINGS HAMN	
KÖPING	
Samfinansierat av Europeiska Unionen Fonden för ett sammanhållet Europa	
KÖPINGS KOMMUN	Kadesjö
6312:00	M. Vestin
2017-10-03	A. Lindén A. Lindén
NYBYGGNATION MAGASIN MAGASIN 19	
PLAN, SEKTION & 3D-VY	
A1 1:200	051-K40.0-0001
A3 1:400	

Bilaga 3

Stadsarkitektkontoret
Elin Rosendahl, Planarkitekt
0221-259 27
elin.rosendahl@koping.se

Fördjupad översiktsplan för Västerås hamn och Hacksta

Västerås stad ger i samrådsremiss den 22 september 2017 Köpings kommun tillfälle att yttra sig över förslag till fördjupad översiktsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning över Västerås hamn och Hacksta.

Skriftliga synpunkter på förslaget ska senast den 31 oktober ha inkommit till stadsbyggnadsförvaltningen i Västerås.

Stadsarkitektkontoret har 2017-10-12 utarbetat ett förslag till yttrande enligt bifogad skrivelse. Tekniska kontoret och Näringslivsenheten har beretts möjlighet att lämna synpunkter.

Stadsarkitektkontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att   översända stadsarkitektkontorets skrivelse som Köpings kommuns samrådsyttrande över fördjupad översiktsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning över Västerås hamn och Hacksta

STADSARKITEKTKONTORET

Gun Törnblad
Förvaltningschef

Stadsarkitektkontoret
Susanne Nilzon, Planarkitekt
0221-253 45
susanne.nilzon@koping.se

Datum
2017-10-17

Vår beteckning
511/2017
Er beteckning
KS 2015/489-KS-213

Stadshuset, 721 87 Västerås eller
stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

Fördjupad översiktsplan för Västerås hamn och Hacksta

Västerås stad ger i samrådsremiss den 22 september 2017 Köpings kommun tillfälle att yttra sig över förslag till fördjupad översiktsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning över Västerås hamn och Hacksta. Yttrandet har upprättats av stadsarkitektkontoret i samverkan med tekniska kontoret.

Upprättandet av en fördjupad översiktsplan motiveras av nya planeringsförutsättningar där Västerås hamn och dess utveckling är en del i ambitionen att föra över mer transporter av gods till sjöfarten samt planerad expansion av verksamheter vilket förväntas generera ökade trafikmängder för samtliga trafikslag. Detta ställer krav på en förbättra infrastruktur i området vad gäller godsspår, vägar och gång- och cykelvägar.

Stadsarkitektkontoret ställer sig positiv till att förbättra förutsättningar för Mälarhamnar, Västerås- och Köpings hamn, där den fördjupade översiktsplanen över Västerås hamn och Hacksta är ett led i den utvecklingen.

En utökad sjöfart på Mälaren medför att infrastrukturen i anslutning till Mälarhamnar behöver anpassas efter premisser som transporteffektivitet, trafiksäkerhet och miljöaspekter. Köpings kommun välkomnar initiativ till ökat regionalt samarbete vad beträffar transportinfrastrukturfrågor. Vidare ser Köpings kommun det som önskvärt att även samarbeta inom Mälarregionen vad beträffar näringsliv, arbetsmarknad, turism och friluftsliv.

STADSARKITEKTKONTORET

Gun Törnblad
Förvaltningschef

Susanne Nilzon
Planarkitekt

ENLIGT SÄNDLISTA

Samrådsremiss för Fördjupad översiktsplan för Västerås hamn och Hacksta med tillhörande Miljökonsekvensbeskrivning

Ett förslag till fördjupad översiktsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har upprättats för ett område som benämns Västerås hamn och Hacksta. Området är lokaliserat på västra sidan av staden och sträcker sig från Tönsta och Söderleden i väster till Djuphamnsvägen i öster och från Mälarbanan i norr till Lundby och Johannisberg i söder. Upprättandet av en fördjupad översiktsplan motiveras av nya planeringsförutsättningar där Västerås hamn och dess utveckling är en del i ambitionen att föra över mer transporter av gods till sjöfarten samt planerad expansion av verksamheter vilket förväntas generera ökade trafikmängder för samtliga trafikslag. Detta ställer krav på en förbättra infrastruktur i området vad gäller godsspår, vägar och gång- och cykelvägar.

I den fördjupade översiktplanen redovisar kommunen hur man vill att området ska utvecklas, var det kan byggas, vilka områden som bör sparas samt vilka hänsyn som bör tas till kulturhistoriska kvaliteter, naturvärden, risker och dylikt. Den redovisar också hur kommunen avser att tillgodose olika riksintressen som exempelvis riksintresset sjöfart (Västerås hamn). Förslaget till fördjupad översiktsplan för Västerås hamn och Hacksta med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning är utsänd på samråd.

Då flera önskat att inkomma med yttrande efter utgången samrådstid samt att det varit problem med tidigare utskick kommer samrådstiden att förlängs.

Samrådstiden förlängs till 31 oktober 2017.

SAMRÅD PÅGÅR UNDER TIDEN 26 JUNI 2017- 31 OKTOBER 2017.

De frågor vi gärna vill ha svar på under samrådet är:

- Bör verksamhetsområdet Hacksta tillåtas växa väster ut?
- Är planerad infrastruktur som vägar, gång- och cykelvägar samt järnväg rätt? Motsvarar det framtida behov?
- Vilka förväntningar behöver uppfyllas för att biltransporter i området ska minska?

Under samrådstiden finns planhandlingarna tillgängliga i Stadshusentrén och på Stadsbiblioteket samt på kommunens hemsida www.vasteras.se/hacksta
Samtliga handlingar kan beställas från stadsbyggnadsförvaltningen, stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

Synpunkter på planförslaget ska skriftligen ha inkommit till Stadshuset, Stadsbyggnadsförvaltningen, 721 87 Västerås alternativt via e-post stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

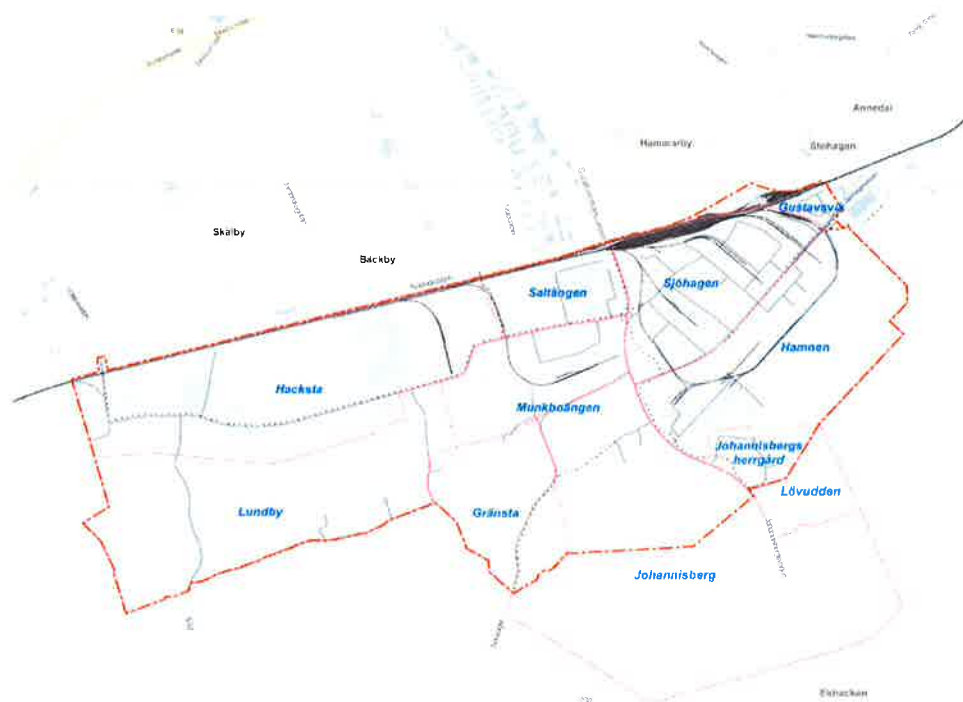
Senast den 31 oktober 2017

Frågor om planen besvaras av planarkitekt Helena Hansson på telefonnummer 021-39 10 43. *OBS! borta på tjänsteresa 27-29 september och 9-11 oktober.* För de som önskar ett möte för att ställa frågor om och ha en dialog om förslaget till fördjupad översiktsplan för Västerås hamn och Hacksta med berörda tjänstemän så finns det möjlighet till detta. Hör av dig så bokar vi in en tid!

Inom stadens förvaltningar adresseras remissen endast till de olika kontoren. Det förutsätts att respektive förvaltning avgör om remissen även bör behandlas av förvaltningens nämnd eller styrelse.

Med vänlig hälsning

Helena Hansson
Stadsbyggnadsförvaltningen

Karta som visar planområdet avgränsning (röd streckad linje)

Tekniska kontoret
Per-Arne Skoglund, Avdelningschef
0221-252 27
per-arne.skoglund@koping.se

Datum
2017-10-05

Underhållsreovering Sjtöullsvägen 2, 2017-2020

Tekniska kontoret föreslår att under hösten 2017 fram till och med 2020 utföra följande underhållsåtgärder på byggnader samt gårdsytor tillhörande fastigheten Kaptenen II Sjtöullsvägen 2.

- Renovering "gamla verkstadsbyggnaden" gällande tak, tvätthall, fasad, fönster samt dörrar och genomgång el/belysning
- Uppföra solcellspaneler
- Asfaltering gårdsytor
- Översyn skyltning
- Komplettering/översyn av låssystem
- Renovering av tak huvudbyggnad
- Renovering "växthus"
- Byggnation av vindskydd bänkgård
- Utbyte av inbrottslarm
- Byte värmväxlare
- Byte portar till fordonsgarage

Eventuella investeringar på grund av förändringar i verksamheter eller andra ändrade förutsättningar täcks inte av denna underhållsplanering. Prioriteringen av enskilda objekt kan även påverkas av ändrade förutsättningar.

Dessa insatser skall finansieras med kvarvarande tidigare beviljade investeringsmedel enligt följande.

Beviljade medel:	10 500 000 kr
Utnyttjade medel i verkstadsprojektet:	-3 500 000 kr
Kvarvarande medel	7 000 000 kr

Renovering enligt ovan presenterad underhållsplan: - 6 800 000 kr

Datum
2017-10-05

Förslag till beslut
Enligt Tekniska kontorets förslag till reinvesteringar beslutar arbetsutskottet
föreslå kommunstyrelsen besluta

att godkänna föreslagna investeringsåtgärder i fastigheten Kaptenen II,
Sjötullsvägen 2.

Köping 2017-10-05

Christer Nördling
Teknisk chef

Per-Arne Skoglund
Avdc

Social & Arbetsmarknad

Robert Koivunen, Alkoholhandläggare
0221-258 04
robert.koivunen@koping.se

Kommunstyrelsen

Ansvarig nämnd samt revidering av reglemente med anledning av ny lagstiftning

Sammanfattning

Den 1 juli 2017 trädde en ny lag i kraft, *Lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*. Med anledning av den nya lagstiftningen, som innebär att kommunen tillsammans med polisen har ansvar för den omedelbara tillsynen på försäljningsstället, behöver Köpings kommun utse ansvarig nämnd för lagens efterlevnad. Bestämmelserna i denna lag motsvarar de i tobakslagen men omfattar elektroniska cigaretter (s.k. e-cig) och påfyllningsbehållare för dessa. Detta innebär att det fr.o.m. lagens ikraftträdande den 1 juli 2017 finns bestämmelser om anmälan, produktkrav, försäljning och marknadsföring av dessa produkter. Idag ansvarar social- och arbetsmarknadsnämnden för efterlevnad av tobakslagen, mot bakgrund av likheten mellan dessa lagar förefaller det rimligt att samma nämnd även får ansvar för efterlevnad av lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Detta skulle innebära effektivitetsvinster vad gäller tillsyn exempelvis.

Lagen i korthet

För de näringsidkare i kommunen som bedriver handel med produkter som omfattas av lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare gäller följande:

- Ålderskrav. Produkterna får inte lämnas ut till person som inte fyllt 18 år. Näringsidkaren är skyldig att förvissa sig om att den som tillhandahåller produkterna har fyllt 18 år.
- Anmälningsskyldighet. Näringsidkaren får inte sälja produkterna utan att först ha anmält försäljningen till kommunen.
- Krav om egenkontroll. Den som bedriver försäljning ska utöva egenkontroll över försäljningen och hanteringen av produkterna genom ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram. Detta ska lämnas till kommunen i samband med anmälan om försäljning.

Datum
2017-09-25

Övergångsbestämmelser:

- Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som tillverkats eller övergått till fri omsättning före ikraftträdandet, och som inte uppfyller lagens krav, får fortsätta att tillhandahållas konsumenter på den svenska marknaden efter ikraftträdandet, dock längst till och med den 1 januari 2018.
- För elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som tillhandahållits konsumenter på marknaden före ikraftträdandet ska en anmälan göras senast den 1 januari 2018.

Kommunen, tillsammans med Polismyndigheten, ansvarar för den omedelbara tillsynen över denna lag och föreskrifter. För tillsyn av försäljningsställen enligt denna lag har kommunen rätt att ta ut avgift. Kommunen får också enligt denna lag genomföra kontrollköp likt motsvarande sådan för tobakslagen. Syftet med denna är att ge underlag för en dialog mellan kommunen och näringsidkaren om skyldigheten att förvissa sig om att ålderskravet uppfylls.

I Köpings kommun är det idag social- och arbetsmarknadsnämnden, genom alkoholhandläggaren på social- och arbetsmarknadsförvaltningen, som ansvarar för tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen. Det förefaller således rimligt att tillsynsmyndighet i Köpings kommun bör vara densamma för tillsyn enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Med hänvisning till likheterna med bestämmelserna i tobakslagen skulle detta med stor sannolikhet innebära effektivitetsvinster vad gäller kommunens tillsynsarbete.

Förslag på ändringar av nu gällande reglemente finns markerade i gult i bilaga (1). Observera att reglementet granskats i sin helhet, därmed omfattar ändringarna mer än vad som enbart berörs av den nya lagen.

Stadskansliets förslag till beslut:

att utse social- och arbetsmarknadsnämnden som ansvarig för efterlevnad av lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

att anta reglemente för social- och arbetsmarknadsnämnden enligt föreslagna ändringar.

Sara Schelin
kommunchef

David Schanzer-Larsen
förvaltningschef Social & Arbetsmarknad

BILAGA 1

Reglemente för social- och arbetsmarknadsnämnden

Antaget av kommunfullmäktige den 27 november 2006, § 150 och kompletterat enligt kommunfullmäktiges beslut den 18 december 2006, § 176.

Namnjusterat enligt kommunfullmäktiges beslut den 26 november 2007, § 100.

Reviderat enligt kommunfullmäktiges beslut den 17 december 2007, § 113, den 31 mars 2008, § 19 samt den xx xxxxxxx 2017, § xxx.

Ansvarsområde

Social- och arbetsmarknadsnämnden ska medverka till att skapa förutsättningar för att tillgodose kommunmedborgarnas rätt till

- Vuxenutbildning och kompetensutveckling
- Arbete
- Egen försörjning
- Social trygghet
- Aktivt deltagande i samhällslivet

Social- och arbetsmarknadsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna, i den mån uppgifterna inte enligt kommunfullmäktiges beslut ska fullgöras av någon annan nämnd.

För insatser enligt LSS 9 § 1 st p.7 avseende barn och ungdomar – oberoende av personkretstillhörighet – svarar barn- och utbildningsnämnden respektive kommundelsnämnden inom sina respektive verksamhetsområden.

Social- och arbetsmarknadsnämnden handhar vidare verksamheten inom Kompetenscenter, vuxenutbildningen för utvecklingsstörda (~~Särvux~~) (Lärvux) samt kommunens arbetsmarknadsåtgärder.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ska särskilt vinnlägga sig om att tillvarata olika samordnings- och samverkansmöjligheter som finns dels inom och mellan nämndens verksamhetsområden och dels i förhållande till andra samhällsaktörer.

Uppgifter

Social- och arbetsmarknadsnämnden svarar för:

- Kompetenscenter
- vuxenutbildning för utvecklingsstörda (~~Särvux~~) (Lärvux)
- kommunens arbetsmarknadsåtgärder

- kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och följdlagstiftning vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- ~~den kommunala flyktingverksamheten, enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. samt lag (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar,~~
- att samordna det kommunala flyktingmottagandet enligt 5 § lag (2016:38), samt enligt förordning (2010:1122) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. samt lag (2001:453) om glappersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar,
- tillsyn som ankommer på kommunen enligt 19 § tobakslagen (1993:581) när det gäller handel enligt 12 § och anmälan enligt 12 a §, där Statens Folkhälsoinstitut Folkhälsomyndigheten har den centrala tillsynen,
- tillsyn som ankommer på kommunen enligt 26 § 1 och 2 lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare när det gäller handel enligt 17 § och anmälan enligt 20 §, där Folkhälsomyndigheten har den centrala tillsynen,
- ~~tillsyn som ankommer på kommunen enligt lagen (2007:1455) om detaljhandel med nikotinläkemedel~~
- tillsyn som ankommer på kommunen enligt lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel när det gäller handel enligt 20 § och anmälan enligt 9 §, där Läkemedelsverket har den centrala tillsynen,
- serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen (1994:1738) (2010:1622)
- dödsboanmälningar enligt 20 kap 8 a § ärvdabalken,
- uppgifter som utförs med stöd av lag eller författning där begreppet socialnämnd används, om inte uppgiften enligt särskilt fullmäktigebeslut har ålagts annan nämnd,
- andra uppgifter som enligt särskilt fullmäktigebeslut, lag eller författning ålagts nämnden.

Arbetsformer

För ärendeberedning ska nämnden utse ett arbetsutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

I övrigt gäller bestämmelserna i Kommunallagen och ”Gemensamma bestämmelser för styrelsen och nämnderna i Köpings kommun” antagna av kommunfullmäktige den 30 november 1992, § 117 och reviderade enligt kommunfullmäktiges beslut den 16 december 2002, § 126 samt den 18 december 2006, § 176 samt den 20 december 2010, § 107 samt den 28 maj 2012, § 44.

Förvaltning

Nämndens förvaltning handhas av social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Förvaltningens organisation beslutas av nämnden.

Kultur- och fritidsnämnden

Anneli Stray, Förvaltningssekreterare
0221-256 53
anneli.stray@koping.se

MISSIV

Datum
2017-10-09

§ 254

Vår beteckning
KFN 2017/180
Er beteckning
KS 2017/514

Kommunstyrelsen

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2017 -10- 10	
Dnr KS 2017/514	Diarieb

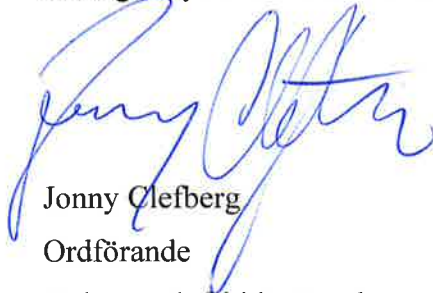
Yttrande över motion Upplev Köping!

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar 2017-08-15 § 196 att remittera motionen Upplev Köping! till kultur- och fritidsnämnden för yttrande.

Motionens förslag är att ge Kultur & Fritid i uppdrag att göra Köping mer attraktivt och tillgängligt genom en app med exempelvis GPS-guidade turer.

Förvaltningens förslag på yttrande över motionen är att Kultur & Fritids enhet för turism har startat en process för att se vilka olika digitala tekniker, och möjligheter, som finns för att utveckla arbetet med att berätta om Köping och stadens historia.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar 2017-09-26 § 57 att godkänna förvaltningens förslag till yttrande över motionen "Upplev Köping!".

Jonny Clefberg
Ordförande
Kultur- och fritidsnämnden

Christina Axelsson
Förvaltningschef
Kultur & Fritid

Bilagor

Protokollsutdrag

Tjänsteskrivelse

KFN § 57

AU § 57

KFN 2017/180

Yttrande motion Upplev Köping!

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar 2017-08-15 § 196 att remittera motionen Upplev Köping! till kultur- och fritidsnämnden för yttrande.

Motionens förslag är att göra Köping mer attraktivt och tillgängligt genom en app med exempelvis guidade turer.

Kultur & Fritids enhet för turism har redan startat en process för att se vilka olika digitala tekniker, och möjligheter, som finns för att utveckla arbetet med att berätta om Köping och stadens historia.

I ärendet har ett barnperspektiv beaktats.

Förvaltningen lämnar förslag till remissvar på motionen Upplev Köping!

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Barnchecklista

Motion ”Upplev Köping!”

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet beslutar föreslå kultur- och fritidsnämnden godkänna förvaltningens förslag till yttrande över motionen Upplev Köping!

Beslut

Enligt arbetsutskottets förslag beslutar kultur- och fritidsnämnden

att godkänna yttrandet över motionen Upplev Köping!.

Protokollet ska skickas till kommunstyrelsen.

Kultur & Fritid

Annelie Hedvall, Enhetschef
0221-256 74, 070-316 78 64
annelie.hedvall@koping.se

Datum
2017-08-31

Vår beteckning
KFN 2017/180
Er beteckning
KS 2017/514

Remissvar på motion, Upplev Köping

Turismenheten på Kultur & Fritid har på olika sätt arbetat med att visa och berätta om platser och Köpings historia. Det senaste är den berättarbänk som står utanför Rådhuset och som på nio olika språk berättar om miljön runt torget och om stadsbranden. Ytterligare språk kommer att läggas till under året. Tekniken är sådan att besökaren kopplar upp sig via webbläsare på mobiltelefonen för att kunna lyssna.

Vi har redan startat en process för att se vilka digitala och/eller andra möjligheter som finns att utveckla arbetet med att berätta om Köpings historia, att på fler platser i kommunen ta del av stadens historia, inspelade dialoger eller bilder för att på så sätt skapa intresse.

Ett av argumenten för val av teknik till berättarbänken var att man skulle kunna lyssna på flera språk. Annan teknik kan vara GPS koordinater, QR koder, eller NFC-taggar. QR kod kräver en nerladdad läsare medan man med NFC taggar bara håller telefonen mot själva markeringen och den söker då upp webbsidan. Vi tittar även på exempel som många museer redan använder, en digital interaktion via system som Kulturpunkt.

Vissa tekniska lösningar behöver inte vara svåra eller speciellt kostsamma medan andra är mer komplicerade och har högre kostnader. Vad ska berättas, hur ska vi lyssna, och finns det begränsningar, är några frågeställningar för att göra detta till i tiden ett bra komplement till de idag analoga och personliga guidningarna i Köping.

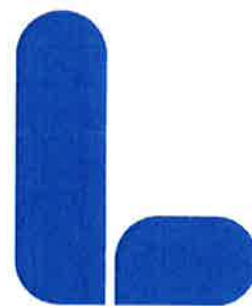
Christina Axelsson

Förvaltningschef

Annelie Hedvall

Enhetschef Turism

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2017-06-19	
Dnr KS 2017/514	Diariet

Liberalerna

Motion till kommunfullmäktige

Upplev Köping!

Framför oss ligger en tid där Köping kommer att lyftas fram i media, genom film.

Det kommer förhoppningsvis leda till att turismen ökar i Köpings kommun.

Det är nu helt rätt tid att ta fram en app där vi underlättar för turister att ta till sig staden och dess historia.

Grund till denna app finns redan i det arbetet som Kultur och fritid gjorde för några år sedan när de tog fram stationer för geocaching.

Vi i Liberalerna ser att det enkelt kan utvecklas en app där varje individ kan gå runt i Köping och få uppläst historien om byggnader, offentlig kultur och andra sevärdigheter.

Denna app skulle även kunna innehålla information om event och sevärdigheter i **vår vackra stad**.

Vi föreslår:

Att ge kultur och fritid i uppdrag att utreda möjligheten till att göra Köping mer attraktivt och tillgänglig genom en app med exempelvis GPS-guidade turer.

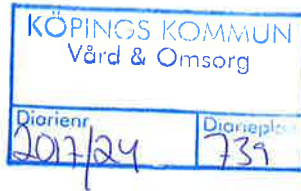
Köping den 2017-06-05

Karl Ingström

Ida Lindh

Vård & Omsorg
Eva Saaw, Utvecklare
0702-45 90 40, 070-245 90 40
eva.saaw@koping.se

VON Bilaga § 49/2017
AU Bilaga § 69/2017

Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande avseende motion om djur på äldreboende

Vård- och omsorgsnämnden har fått uppdraget att yttra sig om en motion angående tillsättande av utredning i syfte att undersöka möjligheten dels för brukare ha med sig sitt husdjur vid flytt till äldreboende, dels att använda sällskapsdjur i terapeutiskt syfte inom vården.

I dagsläget finns det inga brukare som har husdjur i särskilda boenden. Däremot finns det i ett boende en "huskatt". Det finns ingen uttalad policy angående husdjur i särskilda boenden, men heller inget förbud.

I händelse av att motionen skulle bifallas måste utredningen omfatta aspekter såsom;

- att brukaren själv kan ansvara för och sköta sitt husdjur,
- eventuella allergier alternativt rädsla hos medboende/ grannar samt personal.

Det har tidigare förekommit hundar som, tillsammans med sina förare, under sin utbildning till vårdhundar gjort "praktik" i äldreboenden. Det finns inget som talar mot att utbildade vårdhundar kan användas i verksamheten eftersom det då är möjligt för brukarna att välja om de vill ha kontakt med hunden samt möjligt att fördela om personal med allergi vid de tillfällen då hunden finns på plats. Detta är snarare ett ekonomiskt ställningstagande eftersom det handlar om ersättning till hundföraren för insatsen.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta:

att godkänna yttrandet avseende motionen om djur på äldreboende som svar till kommunstyrelsens arbetsutskott.

KÖPINGS KOMMUN
Vård & Omsorg

Jeanette Sander
Vård- och omsorgschef

Eva Saaw
Utvecklare

Datum
2017-06-20

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 49
VON/Au § 69

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2017-07-10	
Dnr KS 2017/174	Diariet

Yttrande avseende motion om djur på äldreboende

Vård- och omsorgsnämnden har fått uppdraget att yttra sig om en motion angående tillsättande av utredning i syfte att undersöka möjligheten dels för brukare att ha med sig sitt husdjur vid flytt till äldreboende, dels att använda sällskapsdjur i terapeutiskt syfte inom vården.

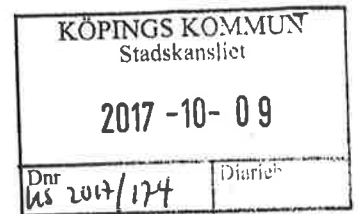
Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att godkänna yttrandet avseende motionen om djur på äldreboende som svar till kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokolljusterarnas sign

Utdragsbestyrkande

Kolsva kommunedel Conny Hall, Kommundelschef
conny.hall@koping.se**Yttrande avseende motion om djur äldreboende****Ärendet**

Kommundelsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig avseende en motion om djur på äldreboende och möjligheterna att dels ha med sig sitt husdjur till sitt äldreboende och dels att använda sällskapsdjur terapeutiskt inom vården.

Bakgrund

Flera äldre har haft sina husdjur i sina egna boenden, men saknar dem när de flyttar till ett äldreboende. Vetenskapliga studier påvisar flera positiva effekter av att möta och umgås med sällskapsdjur för bl. a personer med demenssjukdom. De förväntade effekterna av införandet av djur som metod är ökade känslor av värde, social tillhörighet och livskvalitet, ökad aktivitetsnivå, minskade känslor a ensamhet, oro och ångest, ökad aptit och minskad användning av psykofarmaka och kosttillskott.

Husdjur på boendet

I dagsläget finns det inom kommundelen inga brukare som har husdjur i särskilt boende. Viktiga aspekter att ta hänsyn till om en utredning ska inledas är att se till följande faktorer.

- Det måste alltid vara en individuell bedömning om brukaren kan ta med sitt husdjur. För att kunna ta med sitt husdjur måste den äldre söka tillstånd och att det beviljas under förutsättning att ägaren har det fullständiga ansvaret och att skötsel av husdjuret ska vara säkrat. Med säkrat menas att den äldre själv ansvarar för inköp av mat, rastning, veterinärbesök, rengöring, städning/renhållning. Husdjuret måste även vara i den äldres lägenhet.
- Ta hänsyn till eventuella allergier, alternativt rädsla hos medboenden anhöriga och personal.

Pälsdjurallergi

Cirka 15 % av Sveriges befolkning har en pälsallergi, vilket kan försvåra för vissa människor att vistas på äldreboendet. Det kan vara anhöriga som inte kan hälsa på, andra hyresgäster som har allergi eller personal som får svårigheter att utföra beviljade insatser.

Intertek

Alternativ till pälsdjur

Akvariefiskar är ett djur som inte orsakar några allergiska risker och har visat sig ge goda effekter på äldre. Robotkatt har visat sig ha en god effekt inom demensvården som används den i terapeutiskt syfte. Genom att använda fysiska minnesväckare skapar man associationer, återupplivar bortglömda minnen och ökar viljan att kommunicera

Använda sällskapsdjur terapeutiskt- vårdhund

En verksamhet som bedrivs på ett kvalitetssäkert sätt sker med ekipage, vilket innebär att hunden och dess förare tillsammans genomgått adekvat utbildning för sin uppgift. Det är också lämpligt att hundföraren har utbildning och erfarenhet inom det verksamhetsområde där ekipaget kommer att utföra sina uppgifter som vård- eller terapi hund. Att införa vårdhund på äldreboende medför en stor satsning och kräver fortsatt utredning.

För att uppnå de önskade effekterna genom införandet av hundvårdteam och robotdjur som metod inom äldreomsorgen bedömer Kolsva kommunedel att vårdhund, akvarium är rimliga alternativ samt tekniska substitut som robotkatter och liknade, som kan ge vissa av de önskade effekterna på samma sätt som levande djur.

Förslag till beslut

Kommundelsnämnden föreslås fatta beslut

- att godkänna yttrandet avseende motionen om djur på särskilt boende som svar till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ordförande kommundelsnämnden

Andreas Trygg

Kommundelschef

Conny Hall

Intertek

KDN § 70
AU § 47

Dnr 2017/27-730

Motion om djur på äldreboende

Ärendet

Kommundelsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig avseende en motion om djur på äldreboende och möjligheterna att dels ha med sig sitt husdjur till sitt äldreboende och dels att använda sällskapsdjur terapeutiskt inom vården.

Bakgrund

Flera äldre har haft sina husdjur i sina egna boenden, men saknar dem när de flyttar till ett äldreboende. Vetenskapliga studier påvisar flera positiva effekter av att möta och umgås med sällskapsdjur för bl. a personer med demenssjukdom. De förväntade effekterna av införandet av djur som metod är ökade känslor av värde, social tillhörighet och livskvalitet, ökad aktivitetsnivå, minskade känslor a ensamhet, oro och ångest, ökad aptit och minskad användning av psykofarmaka och kosttillskott.

Husdjur på boendet

I dagsläget finns det inom kommundelen inga brukare som har husdjur i särskilt boende. Viktiga aspekter att ta hänsyn till om en utredning ska inledas är att se till följande faktorer.

Det måste alltid vara en individuell bedömning om brukaren kan ta med sitt husdjur. För att kunna ta med sitt husdjur måste den äldre söka tillstånd och att det beviljas under förutsättning att ägaren har det fullständiga ansvaret och att skötsel av husdjuret ska vara säkrat. Med säkrat menas att den äldre själv ansvarar för inköp av mat, rastning, veterinärbesök, rengöring, städning/renhållning. Husdjuret måste även vara i den äldres lägenhet.

Ta hänsyn till eventuella allergier, alternativt rädsla hos medboenden anhöriga och personal.

Pälsdjurallergi

Cirka 15 % av Sveriges befolkning har en pälsallergi, vilket kan försvåra för vissa människor att vistas på äldreboendet. Det kan vara anhöriga som inte kan hälsa på, andra hyresgäster som har allergi eller personal som får svårigheter att utföra beviljade insatser.

Alternativ till pälsdjur

Akvariefiskar är ett djur som inte orsakar några allergiska risker och har visat sig ge goda effekter på äldre. Robotkatt har visat sig ha en god effekt inom demensvården som används den i terapeutiskt syfte. Genom att använda fysiska minnesväckare skapar man associationer, återupplivar bortglömda minnen och ökar viljan att kommunicera

Använda sällskapsdjur terapeutiskt- vårdhund

En verksamhet som bedrivs på ett kvalitetssäkert sätt sker med ekipage, vilket innebär att hunden och dess förare tillsammans genomgått adekvat utbildning för sin uppgift. Det är också lämpligt att hundföraren har utbildning och erfarenhet inom det verksamhetsområde där ekipaget kommer att utföra sina uppgifter som vård- eller terapi hund. Att införa vårdhund på äldreboende medför en stor satsning och kräver fortsatt utredning.

För att uppnå de önskade effekterna genom införandet av hundvårdteam och robotdjur som metod inom äldreomsorgen bedömer Kolsva kommunal förvaltningsenhet att vårdhund, akvarium är rimliga alternativ samt tekniska substitut som robotkatter och liknade, som kan ge vissa av de önskade effekterna på samma sätt som levande djur.

Beslut

Enligt arbetsutskottets förslag beslutar kommunal förvaltningsenheten

att godkänna yttrandet avseende motionen om djur på särskilt boende som svar till kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokolljusterarnas sign

Utdragsbestyrkande

Datum
2017-07-14

Vår beteckning
Dnr 2017.006/49
Er beteckning
Dnr 2017/174-101

Miljökontoret

Linda Eriksson, biträdande miljöchef
0221 - 251 64
linda.eriksson@koping.se

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2017-07-14	
Dnr KS 2017/174	Diariet

Köpings kommun
Kommunstyrelsen

Dnr	Diariet
2017-07-14	
KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	

Yttrande, motion om sällskapsdjur på äldreboende

Kommunstyrelsens arbetsutskott har till miljökontoret remitterat en motion från Kristdemokraterna.

Bakgrund

Kristdemokraterna har lämnat in en motion med förslag att kommunfullmäktige ska initiera en utredning i syfte att dels undersöka möjligheterna att ha med sig sitt sällskapsdjur till sitt äldreboende och dels om möjligheterna att använda sällskapsdjur terapeutiskt inom vården.

Miljökontorets bedömning

Miljökontoret har inget emot att sällskapsdjur finns på äldreboenden eller att djur används i terapeutiskt syfte inom vården om det inte orsakar olägenhet för brukaren.

Hälsoskyddsfrågorna regleras i grunden enligt miljöbalken med syfte att människor ska kunna leva i en hälsosam miljö. Det är verksamhetsutövaren själv som genom så kallad egenkontroll ska kunna visa att miljöbalken följs och att människor inte utsätts för olägenhet. Om sällskapsdjur ska finnas i lokalerna är det viktigt med hygien- och städrutiner för att undvika allergi och smittspridning, liksom rutiner för ventilation.

Miljökontoret

Linda Eriksson

Kopia

kommunstyrelsen@koping.se

Kristdemokraterna
ETT MÄNSKLIGARE SVERIGE

KÖPINGS KOMMUN
Stadskansliet

2017-02-27

Dnr 2017/174 Diarieb 101

Motion om djur på äldreboende

ti i Köpings kommunfullmäktige

Flera äldre har haft husdjur i sina egna boenden men saknar dem när de flyttar till äldreboenden. Vetenskapliga studier påvisar även flera positiva effekter av att träffa och umgås med sällskapsdjur för bl a personer med demenssjukdom på korttidsboenden.

Samtidigt belyser bl a astma- och allergiförbundet att om inte hela äldreomsorgen är tillgänglig för alla anställda, brukare och besökare, så handlar det om diskriminering på ett eller annat sätt.

Här står alltså två viktiga önskemål mot varandra.

Vi känner inte till någon form av äldreboende i Köpings kommun där det är nu är tillåtet med husdjur. Som vi ser det tillgodoser Köpings kommun alltså bara ett av dessa två intressen. Vi tycker inte det är optimalt.

Vi yrkar därför

att Köping kommunfullmäktige initierar en utredning som syftar till att undersöka möjligheterna att dels ha med sig sitt husdjur till sitt äldreboende och dels att använda sällskapsdjur terapeutiskt inom vården.

För Kristdemokraterna i Köpings kommun
170220

Anna-Carin Ragnarsson
Anna-Carin Ragnarsson

Per Norin
Per Norin

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv för Västra Mälardalens Energi och Miljö

Bakgrund

Västra Mälardalen Energi och Miljö bildades 1 juli 2016 när Köpings kommun övertog samtliga aktier i Arboga Energi AB från Arboga kommun.

Köpings kommun beslutade vid övertagandet av bolaget även att realisera det länge utredda förslaget om att bygga kulvert mellan Köping och Arboga.

Fjärrvärmeverksamheten i Köpings kommun har tidigare bedrivits i förvaltningsform men från och med 1 januari 2017 ingår även detta i Västra Mälardalens Energi och Miljö AB. Nästa steg i bygget av energibolaget är intrimning och driftoptimering av system och spillvärmeleveranser.

Ägardirektiv

Översynen av ägardirektiven har skett i samverkan mellan kommunen och bolaget. Ägardirektivet skall godkännas av bolagsstämman innan den träder ikraft.

Viktiga delar i ägardirektiven är att ange motiven till kommunens ägande av bolaget samt att ange villkoren för kommunens styrning av bolagets inriktning, uppgift och ekonomi.

Ägardirektivet kommer att följas upp och uppföljningen kommer att redovisas i årsredovisningen.

Förslag till ägardirektiv föreligger, se bilaga,

Förslag till beslut

Drätselkontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta föreliggande förslag till ägardirektiv för Västra Mälardalens Energi och Miljö.

Jan Häggkvist
ekonomichef

Datum
2017-10-18

Förslag

Ägardirektiv för Västra Mälardalens Energi och Miljö AB

Nedanstående ägardirektiv för Västra Mälardalens Energi och Miljö AB, nedan kallat VME eller bolaget. Direktiven är antagna av kommunfullmäktige den xx nov 2017, § xx och bekräftade av extra bolagsstämma den xx 2017.

Allmänna utgångspunkter

I bolagsordning för VME fastslås att bolaget, i egenskap av kommunalt energi och teknikbolag, har som föremål för sin verksamhet "att i regionen bedriva värme-kylverksamhet samt förvaltning av fast och lös egendom och därmed förenlig verksamhet".

Kommunstyrelsen har enligt reglemente ett tillsynsansvar över kommunens förvaltningar och bolag. VME ska därför tillhandahålla den information och dokumentation som kommunstyrelsen finner nödvändig för att uppfylla detta tillsynsansvar.

För VME gäller vidare "Policy för Köpings kommun och dess bolag".

Mål

I de fall där specifika mål inte anges ska bolaget ta fram lämpliga mål som visar hur bolagets utvecklas i linje med ägarens övergripande inriktning. Bolaget ska i sin löpande uppföljning redovisa sina mål och indikatorer, som visar hur bolaget utvecklas gällande:

- Lönsamhet, effektivitet och finansiell ställning
- Kundtillfredsställelse
- Miljö

Roll och ansvar

VME står för en stor del av kommunens energiproduktion och har därmed en betydande strategisk roll för att främja en trygg försörjning av fjärrvärme i regionen såväl på kort som på längre sikt. Genom att långsiktigt planera och bygga en hållbar verksamhet för produktion och distribution av fjärrvärme till konkurrenskraftiga avgifter ska VME

Köping1000, v.3.1, 2011-01-31

Datum
2017-10-18

medverka till att stärka Köpings kommuns ställning som en attraktiv bosättnings- och etableringsort.

I samhällsansvaret ingår att VME ska bidra till en långsiktig miljömässigt hållbar utveckling. Som ett verktyg i detta arbete förväntas VME införa ett certifierat miljöledningssystem i sin verksamhet. I miljöarbetet bör särskild vikt läggas på åtgärder för energieffektivisering, avfallshantering samt att vid byggnationer eller underhållinsatser använda material och metoder med god miljöstandard.

Ekonomi

VME ska arbeta under affärsmässiga principer och eftersträva att skapa en stark ekonomi på både kort och lång sikt. Bolaget ska agera så att ägarens risker minimeras.

VME ska

- ge en årlig utdelning på minst 2 % på totalt kapital.
- ge en avkastning på totalt kapital med 4 %.
- eftersträva att soliditeten i bolaget (eget kapital i förhållande till balansomslutningen) uppgår till minst 25 %.
- verka för att bolagets låneskuld successivt minskar samt betala en borgensavgift på 0,35 %.

Samverkan

VME ska samverka inom kommunkoncernen (bolag och nämnder) för att på olika områden skapa gemensamma kvalitets- och samordningsfördelar. Syftet är att åstadkomma effektiviseringsvinster till gagn för såväl ägaren som för de som utnyttjar bolagets tjänster.

I den mån effektiviseringsåtgärder i bolaget kan befaras medföra negativa effekter för den kommunala organisationen i sin helhet, ska kommunen och bolaget i samråd söka lösningar som mildrar dessa effekter men utan att kravet på affärsmässighet i bolaget åsidosätts.

Budget och redovisning

Bolaget ska löpande upprätta handlingsprogram/ekonomisk plan för de tre kommande räkenskapsåren varav det första året ska omfatta av styrelsen fastställd budget. Bolaget ska årligen i november månad informera kommunstyrelsen om denna planering.

Datum
2017-10-18

Bolaget ska under löpande räkenskapsår redovisa budgetuppföljning efter april månad och delårsrapport efter augusti månad som överlämnas till kommunstyrelsen.

Ett reviderat årsbokslut ska överlämnas till kommunen senast nio veckor efter genomfört räkenskapsår.

Inför årsbokslut ska fakturering mellan kommunen och bolaget vara reglerad senast två veckor efter genomfört räkenskapsår.

Giltighetstid

Dessa ägardirektiv gäller till och med den 31 december 2019 eller till den tidigare tidpunkt från vilken kommunfullmäktige kan finna anledning att utfärda nya eller kompletterande direktiv.

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskningsrapport: Investeringsprocessen

Revisorerna i Köpings kommun har granskat kommunens övergripande investeringsprocess.

Det huvudsakliga syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens övergripande investeringsprocess är ändamålsenligt utformad.

Efter genomförd granskning kan vi konstatera att kommunen i grunden har goda förutsättningar för planeringen för kommande års investeringar där hela kommunkoncernen beaktas. Kommunen har över lag bra underlag inför planeringen av kommande års investeringar. Vi bedömer att kommunen har formaliserat arbetet kring investeringsprocessen och riktlinjer på området är välskrivna och tydliga.

Vi har emellertid identifierat ett antal förbättringsområden där vi rekommenderar kommunen att:

- Tydligare koppla investeringarna till kommunens övergripande mål och behov.
- Uppdatera lokalförsörjningsplanen.
- Överväga att förlänga tidshorisonten för planeringen bl. a. i kommunens lokalförsörjningsplan och demografiska prognoser.
- Överväga att se över planeringsprocessen inför kommande investeringar samt se över genomförandeprocessen.
- Specificera år två och tre i investeringsplanen.
- Upprätta mallar och rutinbeskrivningar för investerings- och driftkalkyler för att säkerställa att samtliga kostnader för ett investeringsprojekt beaktas. En sådan mall bidrar även till mer enhetliga beslutsunderlag.
- Upprätta mallar för och även genomföra slutredovisning av varje större investering, där avvikelser som exempelvis fördyrande faktorer kartläggs. Begreppet större investering bör definieras med belopp liksom hur avvikelser ska redovisas. Resultat och slutsatser från tidigare slutredovisningar kan även ge information till framtida kalkyler och beslutsunderlag.
- Överväga att följa upp ett urval av enskilda investeringsprojekt inom ramen för den interna kontrollen.

- Uppdatera befintliga rutinbeskrivningar såsom "Riktlinjer för investeringar" avseende det regelverk som är kopplat till komponentredovisning.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till kommunstyrelsen och begär svar senast den 31 december 2017 på vilka åtgärder styrelsen har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter och rekommendationer som lämnas i rapporten.

För kommunrevisionen i Köpings kommun

Georg Lövelius
Samplankallande i revisionen

Investerings- processen

Revisionsrapport
Köpings kommun

KPMG AB

2017-09-28

Antal sidor 14

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	2
3	Syfte och revisionsfråga	2
4	Avgränsning	2
5	Revisionskriterier	3
6	Ansvarig nämnd	3
7	Projektorganisation	3
8	Metod	3
9	Granskningsresultat	3

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

1 Sammanfattning

KPMG har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens övergripande investeringsprocess.

Det huvudsakliga syftet med granskningen är att bedöma om kommunens övergripande investeringsprocess är ändamålsenligt utformad.

Efter genomförd granskning kan vi konstatera att kommunen i grunden har goda förutsättningar för planeringen för kommande års investeringar där hela kommunkoncernen beaktas. Kommunen har över lag bra underlag inför planeringen av kommande års investeringar. Vi bedömer att kommunen har formaliserat arbetet kring investeringsprocessen och riktlinjer på området är välskrivna och tydliga.

Vi har emellertid identifierat ett antal förbättringsområden där vi rekommenderar kommunen att:

- Tydligare koppla investeringarna till kommunens övergripande mål och behov.
- Uppdatera lokalförsörjningsplanen.
- Överväga att förlänga tidshorisonten för planeringen bl. a. i kommunens lokalförsörjningsplan och demografiska prognoser.
- Överväga att se över planeringsprocessen inför kommande investeringar samt se över genomförandeprocessen.
- Specificera år två och tre i investeringsplanen.
- Upprätta mallar och rutinbeskrivningar för investerings- och driftkalkyler för att säkerställa att samtliga kostnader för ett investeringsprojekt beaktas. En sådan mall bidrar även till mer enhetliga beslutsunderlag.
- Upprätta mallar för och även genomföra slutredovisning av varje större investering, där avvikelser som exempelvis fördyrande faktorer kartläggs. Begreppet större investering bör definieras med belopp liksom hur avvikelser ska redovisas. Resultat och slutsatser från tidigare slutredovisningar kan även ge information till framtida kalkyler och beslutsunderlag.
- Överväga att följa upp ett urval av enskilda investeringsprojekt inom ramen för den interna kontrollen.
- Uppdatera befintliga rutinbeskrivningar såsom "Riktlinjer för investeringar" avseende det regelverk som är kopplat till komponentredovisning.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens övergripande investeringsprocess. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Det är av stor vikt att kommunen säkerställer goda rutiner för styrning och uppföljning av investeringsprocessen och att investeringar prioriteras och genomförs utifrån en långsiktig planering bl. a. i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Mot ovanstående bakgrund har revisorerna i Köpings kommun bedömt att en fördjupad granskning bör genomföras, som tar sikte mot kommunens övergripande process för att identifiera behov, upprätta underlag för politiska ställningstaganden, bedöma ekonomiskt handlingsutrymme, prioritera, besluta och slutligen verkställa investeringar.

2.1 Syfte

Det huvudsakliga syftet med granskningen är att bedöma om kommunens övergripande investeringsprocess är ändamålsenligt utformad. Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Hur är rutinen för kommunens budgetprocess avseende investeringar utformad?
- Hur är rutinen för att identifiera investeringsbehov utformad?
- Är beslutsunderlaget för politiska ställningstaganden väl underbyggt?
- Hur bedöms och dokumenteras det ekonomiska handlingsutrymmet?
- Finns en långsiktighet i investeringsprocessen som stämts av mot det ekonomiska handlingsutrymmet och lokalförsörjningsplan?
- Hur sker prioriteringar inför beslut?
- Hur sker prioriteringar om verkställighet i det fall att allt inte hinns med under aktuellt år eller tillkommande investeringar som inte finns med i investeringsbudgeten?
- Vilka avstämningar och redovisningar görs mellan utfallet av genomförda investeringar och budget för investeringar och hur hanteras avvikelser?
- Vilka medel avsätter kommunen för fastighetsunderhåll?
- Hur beräknas ökade driftskostnader till följd av investeringar och hur budgeteras för dessa kostnader?

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

2.2 Avgränsning

Granskningen avser den övergripande processen för investeringar, som i allt väsentligt handhas av kommunstyrelsen.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om processen för investeringar uppfyller;

- Fullmäktigebeslut
- Policys fastställda av fullmäktige
- Interna riktlinjer och rutinbeskrivningar
- Allmänna krav på en god intern kontroll
- Kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har utförts av David Bäcker, certifierad kommunal revisor på under ledning av Karin Helin Lindkvist, kundansvarig för uppdraget i Köpings kommun.

2.6 Metod

KPMG har genomfört granskningen genom:

- Studier av relevanta dokument, bland annat nämndernas budgetäskande avseende investeringar.
- Stickprovvis granskning av genomförda på pågående investeringar

Intervjuer med kommunchef, economichef, fastighetssamordnare och stabschef vid tekniska kontoret

Rapporten har saklighetsgranskats av berörda.

3 Granskningsresultat

3.1 Styrande dokument

3.1.1 Riktlinjer för investeringar

3.1.1.1 Grunder

Riktlinjerna ska vara en vägledning i arbetet för dem som i olika roller kommer i kontakt med investeringar i kommunen. Som komplement till dessa anvisningar finns anvisningar i samband med budget och bokslut liksom rutinbeskrivningar i ekonomihandboken. Till grund för dessa riktlinjer ligger rekommendationer Rådet för kommunal redovisning RKR samt lagen om kommunal redovisning. Syftet är att skapa effektivitet i ekonomisk planering, uppföljning och i det samlade resursutnyttjandet.

I dokumentet redogörs inledningsvis för grundreglerna för investeringar. Kommunens gräns för att en anläggningstillgång ska redovisas som en tillgång i balansräkningen är att den ska vara avsedd för stadigvarande bruk d v s ha en livslängd över tre år och där värdet på tillgången ska uppgå till ett väsentligt belopp, vilket definieras som minst ett halvt prisbasbelopp (22 400 kr för år 2017.) Båda dessa kriterier ska vara uppfyllda.

Vidare framgår att endast standardförbättrande åtgärder ska räknas som investeringar. Reparation och underhåll, d v s åtgärder som syftar till att vidmakthålla eller återställa en anläggnings tekniska och funktionella status ska bokföras som en kostnad det år som åtgärden utförs.

3.1.1.2 Investeringsbudget

Riktlinjerna redogör vidare för frågor gällande klassificering, värdering, avskrivning, nedskrivning, avyttring och utrangering etc. Detta är i stort sett en återgivning av gällande regelverk på området, men innehåller därutöver även en beskrivning om praktiskt tillvägagångssätt när en tillgång exempelvis ska utrangeras och vem som har rätt att fatta beslut om detta.

Av riktlinjerna framgår att kommunens investeringsplanering ska utgå från lokalförsörjnings- och anläggningsplanen, vilken ska beskriva styrelsens och nämndernas investeringsbehov på lång sikt. Investeringsplaneringen ska konkretiseras i ett medellångt perspektiv på tre år i en investeringsplan.

Det framgår även att vid prövning av investeringsutrymmet ska målsättningen vara att investeringar i de skattefinansierade verksamheterna ska finansieras utan upplåning. Styrelse och nämnder ska årligen tilldelas investeringsramar som ska täcka ett normalt investeringsbehov för så väl återinvesteringar som nyinvesteringar, men de kan även redovisa behov av investeringar utöver de löpande investeringsanslagen.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

Lokalförsörjningsplanen ska användas av styrelse och nämnder i det årliga arbetet med det underlag för investeringar som lämnas till budgetberedningen. Styrelse och nämnder ska årligen utarbeta ett investeringsunderlag på tre års sikt, vilket ska utgöra underlag till budgetberedningen. Förutom den tillkommande kapitalkostnaden ska även hänsyn tas till investeringens effekt på driftskostnaderna i form av ökat eller minskat personalbehov, höjda eller sänkta energikostnader, förändrad lokaleffektivitet, hyra m.m.

Större investeringar ska föregås av en utrednings-/förprojekteringsfas. Därefter ska beslut fattas om att gå vidare med detaljprojektering och upphandling samt godkännande av projektets kostnader. Investeringsbeslut inom befintliga ramar fattas av respektive styrelse/nämnd. Investeringsbeslut utöver befintliga ramar fattas av kommunfullmäktige.

3.1.1.3 Redovisning/uppföljning

Av riktlinjerna framgår vidare att alla investeringar ska särredovisas och avstämning ska ske löpande mot gällande budget. Samtliga investeringar ska följas upp i samband med ekonomisk rapportering enligt en årlig fastställd plan. Avvikelser från den ursprungliga kostnadsberäkningen ska analyseras och kommenteras. Förslag till åtgärdsplan för att hantera befarade negativa avvikelser (inriktning, omfattning, ekonomi, tidplan etc.) ska redovisas till berörd styrelse/nämnd. Överskott från en investering får inte kvittas mot underskott i ett annat investeringsprojekt.

Investeringsprojekt ska slutredovisas antingen till berörd styrelse/nämnd eller till kommunfullmäktige. Större investeringsprojekt ska redovisas med budgetavstämning med kommentarer till projektet och eventuella avvikelser.

Det framgår även att investeringsanslag kan ombudgeteras till nästa år efter en särskild framställan till kommunfullmäktige som fattar beslutet.

3.1.2 Verksamhets- och ekonomistyrning i Köpings kommun

Syftet med detta dokument är att samlat presentera de principer som ligger till grund för styrning och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. I dokumentet redogörs för innebörden av olika typer av styrdokument, såsom exempelvis reglemente, policy, övriga styrdokument och deras olika innebörd samt vem som är ansvarig för dessa. Under avsnittet "Mål och budget" anges att *"det totala ekonomiska utrymmet anges och fördelas i budgeten och flerårsplanen med utgångspunkt från de kommundemensamma målen"*. Ansvar och befogenheter tydliggörs också i dokumentet.

Den årliga processen för styrning och uppföljning illustreras i ett särskilt avsnitt där bilden nedan illustrerar kommunens årsprocess avseende budgetarbetet.

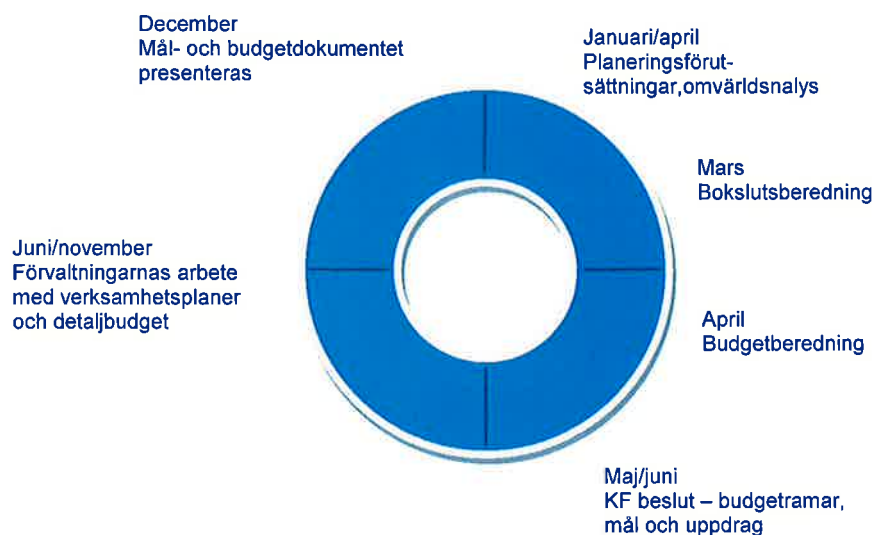

Bild 1: Mål och budgetprocessen, "Verksamhets- och ekonomistyrning i Köpings kommun", sid 10

Uppföljning ska ske på två nivåer, dels inom respektive nämnds verksamhet, dels från nämnd till kommunstyrelse. Större investeringsprojekt ska slutredovisas till kommunfullmäktige.

3.1.3 Planeringsförutsättningar

Vi har tagit del av de olika underlag som används inför planeringen av kommande års investeringar där hela kommunen inklusive behovet av bostäder analyseras. Huvudsaklig tidshorisont är fram till år 2025. Ett motiv till att en längre tidshorisont inte används är att en lång framskrivning ökar felmarginalen. En omvärldsanalys har också genomförts avseende såväl världspolitiska förutsättningar som kommunens egna. Det förväntade behovet inom olika områden för att få en bild av det framtida resursbehovet. De olika demografiska prognoserna som presenteras är antingen på kortare sikt och avsedda för planeringen de närmaste åren eller, vilket nämnts ovan, fram till år 2025. Vi noterar att den lokalförsörjningsplan som finns och ligger till grund för kommande investeringsbeslut är inte uppdaterad.

3.1.4 Investeringsbudget

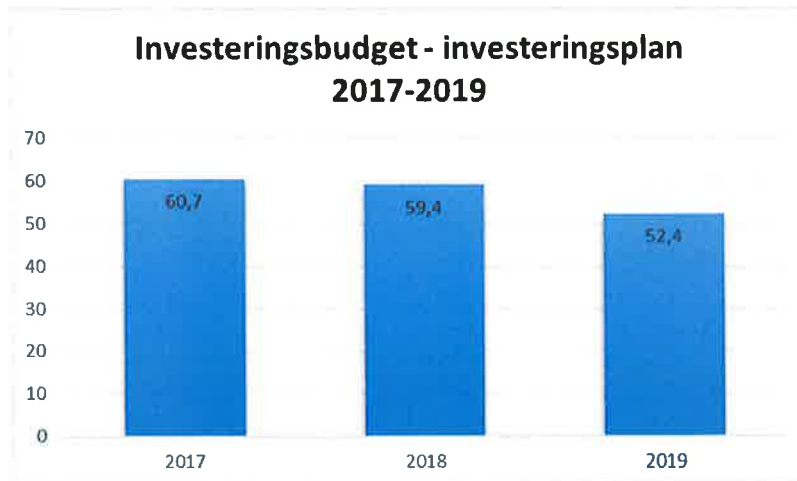

Bild 2: Investeringsbudget – investeringsplan (Mkr) Källa: Mål och budget, Budget 2017 Plan 2018-2019

Av tabellen ovan framgår de kommande årens skattefinansierade investeringsnivåer enligt budet och flerårsplan. För respektive år finns en investeringsreserv som för vart och ett av åren uppgår till 15 Mkr. Detaljgraden i investeringsplanen för år 2018-2019 består endast av en fördelning mellan de olika nämnderna.

3.1.5 Kommentarer

Vi bedömer att kommunen har formaliserat arbetet kring investeringsprocessen och riktlinjer på området är välskrivna och tydliga.

I dokumentet "Riktlinjer för investeringar" redogörs för att reparation och underhåll, d v s åtgärder som syftar till att vidmakthålla eller återställa en anläggnings tekniska och funktionella status ska bokföras som en kostnad. Numera gäller komponentredovisning även för kommunal redovisning, vilket innebär att en byggnad delas upp i komponenter med olika avskrivningstider, anpassade till respektive komponents förväntade nyttjandetid. När en komponent ersätts betraktas det som en reinvestering som aktiveras i balansräkningen och sedan skrivs av under den förväntade nyttjandeperioden. Med en komponentansats dras gränsen mellan investering (det som aktiveras i balansräkningen) och underhåll (det som kostnadsförs direkt) på ett annorlunda sätt än tidigare. Fler insatser betraktas som investeringar vilket innebär att det i stort sett endast blir löpande underhåll och reparationer som kostnadsförs direkt. Konsekvensen blir således att redovisat driftnetto blir högre eftersom en del av utgifterna för underhåll kommer att aktiveras istället för att redovisas som kostnad. Den ökade aktiveringen kommer att, med åren, medföra högre anskaffningsvärden, redovisade värden och årliga avskrivningar.

Detta innebär i förlängningen att kommuner och landsting med en komponentredovisningsmodell kan göra en mer rationell planering av underhållsinsatser utifrån ett ekonomiskt och tekniskt perspektiv. Vi vill därför understryka vikten av att riktlinjerna uppdateras på denna väsentliga punkt.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

Av riktlinjerna framgår att större investeringar ska återredovisas. För att tydliggöra definitionen av en större investering anser vi att detta begrepp definieras genom en beloppsgräns.

Investeringsplanen för åren 2018-2019 är inte specificerad på större detaljnivå än per styrelse/nämnd. I syfte att underlätta planeringen av investeringarna kommande år anser vi att även flerårsplanen bör specificeras så långt det är möjligt. Därutöver kan särskilda större investeringar behöva en längre tidshorisont än tre år för att hinna verkställas.

Den tidshorisont som merparten av befolkningsprognoserna baserar sig på är fram till år 2025. Kommunen menar att en längre framskrivning innebär osäkerhet, men vi menar ändå att demografiska prognoser med en längre tidshorisont kan komplettera de prognoser som används idag. Detta för att ge en bild av utvecklingen av vissa åldersgrupper och vilken innebörd detta kan ha för framtiden. Den lokalförsörjningsplan som finns idag är i behov av uppdatering.

3.2 Investeringsprocessen i praktiken

Budgetprocessen inleds i januari månad genom att kommunstyrelsen och samtliga förvaltningschefer sammanträder. Ett arbete med omvärldsanalys sker då under två dagar. Bokslutsberedning behandlar bokslutet och detta analyseras och en återblick görs avseende vad bokslutet betyder för framtiden. Respektive nämnd och styrelse äskar skriftligt om investeringsmedel till en budgetberedning. En sammanställning upprättas sedan över alla äskanden avseende såväl drift som investeringar. Investeringarna ska vara prioriterade och dessa presenteras även muntligt för budgetberedningen. I början av juni presenterar respektive partier ett förslag till budget. Kommunfullmäktige sammanträder i slutet av juni där ramar beslutas för drift och budget. Därefter skickas ett underlag ut till respektive styrelse/nämnd. Mål och budget beslutas sedan slutligt i december månad.

Uppföljningar av pågående investeringar sker vid tre tillfällen per år. En efter fyra månader, en efter åtta månader samt i samband med upprättandet av årsredovisningen. Däremellan sker månadsuppföljningar för samtliga månader, förutom januari och juli. I månadsuppföljningarna redovisas såväl månadens utfall som årsprognos. I årsredovisningen redovisas specifikt investeringar över en miljon kronor. Samtliga investeringar som stadskansliet/fastighetssamordningen genomför slutredovisas alltid till fullmäktige.

Investeringarna anses inte direkt kopplade mot målen och en fråga som kommunen har är hur investeringar ska prioriteras.

Det finns en lokalförsörjningsplan men denna anses vara i behov av uppdatering. Underhållsplaner finns för förskolor och skolor. I våra intervjuer har framkommit att det i kommunen historiskt hållit inne på underhållet. Kommunen har istället valt att reinvestera när detta senare blivit aktuellt. Det årliga fastighetsunderhållet uppgår till ca 9 mkr per år enligt budget för 2017. Det verkliga behovet uppgår enligt ansvariga tjänstemäns bedömning till ca 12 Mkr per år över en tioårsperiod. För varje år som underhållet inte uppfyller behovet skjuts istället detta underhåll istället på framtiden. Tjänstemän vid kommunen menar att standarden på kommunens byggnader, trots det relativt låga underhållet, håller en bra standard.

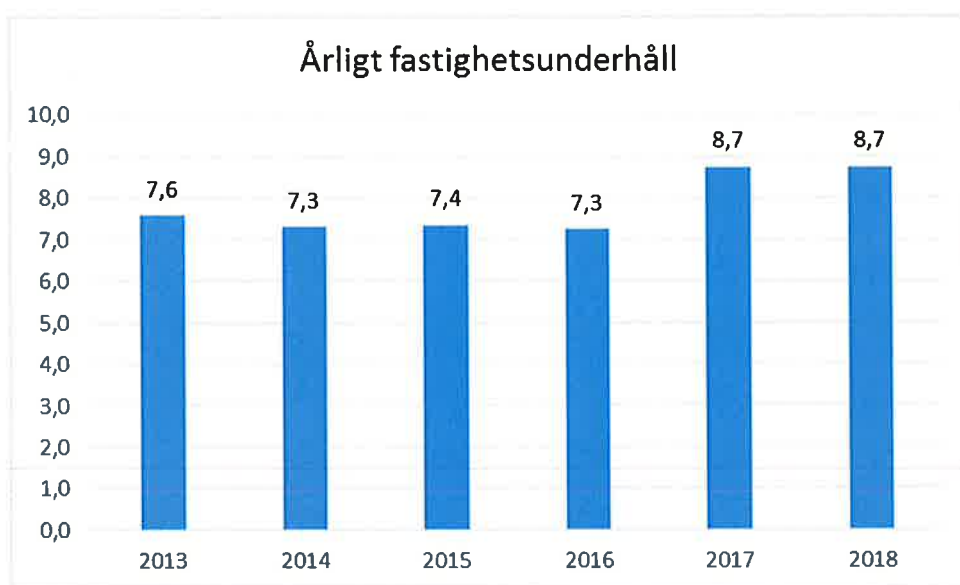

Bild 3: Årligt fastighetsunderhåll, utfallet för åren 2013-2016 samt budgeterade medel för åren 2017 och 2018.

Av bilden ovan framgår det årliga fastighetsunderhållet för perioden 2013-2018 uppgår till 47 Mkr. Verkligt behov uppgår enligt kommunen till 72 Mkr för motsvarande period. Detta skulle innebära att fastighetsunderhållet för denna period hade behövt vara 25 Mkr högre.

Kommunens invånarantal ligger konstant på ca 25 000 invånare även om det förutspås en försiktig ökning. Under närmaste treårsperioden väntas investeringar på en miljard kronor innefattande bl. a. badhus och Målarprojektet (hamninvestering). För större investeringar fattas särskilda beslut utanför den ordinarie löpande investeringsprocessen. Under de senaste åren har flera nya förskolor byggts. Kommunkoncernen har idag skulder på ca 1 miljard kronor.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

Volymen på de årliga investeringarna ska ungefär motsvara avskrivningarnas storlek. Kommunstyrelsen har en investeringsreserv som är odefinierbar i förväg som innebär en viss handlingsfrihet inom denna ram. Tidigare fanns ett finansiellt mål att inte ta upp nya lån för investeringar, för skattefinansierad verksamhet.

Politiken uppfattas som lyhörd inför tjänstemännens förslag och har inflytande över prioriteringarna mellan olika investeringar.

Kapitalkostnaden till en ny investering beaktas inför beslut och kompenseras centralt i kommunen. Övriga driftskostnader beaktas inte fullt ut såsom exempelvis underhåll. För nyinvesteringar tas en driftskostnads kalkyl fram där det kommunala fastighetsbolaget, KBAB (Köpings Bostads aktiebolag), ansvarar för driften av fastigheterna. Kompensation för volymökningar som exempelvis fler lärare till en skola får äskas separat och ingår inte som en del i underlaget för själva investeringen.

I investeringsplanen finns kommande år specificerat, men år två och tre saknas. Vid intervjuerna framkommer att det önskas ett mer långsiktigt fokus i planeringen för kommunens investeringar.

Överföring av investeringsmedel mellan åren är vanligt förekommande. Mellan 2016 och 2017 fördes 29 Mkr över.

Avvikelse till investeringar ska förklaras och överskott ska lämnas tillbaka istället för att användas till andra investeringar. Samtliga byggmötesprotokoll går till KSAU som får löpande redovisning av de pågående investeringarna. Fördyrningar kommuniceras också löpande med KSAU.

Komponentredovisning är på väg att införas, men väntas inte medföra några ökade kostnader p.g.a. högre avskrivningar. För gator och vägar har komponentredovisning inte införts ännu.

Några enhetliga kalkylmallar finns inte och kommunen beställer oftast kalkylarbetet av extern part. Detaljgraden på kalkylerna kan därmed variera. Det finns inte någon miniminivå fastställd av vilka uppgifter en kalkyl minst bör innehålla.

KBAB är involverat i kommunens budgetprocess och det finns redan idag ett koncernperspektiv. Bolaget ska skicka in sin budget till kommunen. De investeringar som görs inom vård och omsorg sker i huvudsak i bostadsbolaget.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

3.2.1 Kommentarer

Kommunen arbetar i praktiken med ett treårsperspektiv där hela kommunkoncernen är involverad i planeringsfasen. Nämnderna har alltså en fri roll inom sin beslutade investeringsram. Som framgår av stycke 3.1.5 ovan behöver lokalförsörjningsplanen utvecklas och uppdateras. Enligt riktlinjerna ska denna ligga till grund för planeringen av investeringar. Vid intervjuerna har framkommit att budgetbesluten ofta präglas av kortsiktighet. Likaså har behovet av långsiktighet vid större investeringar lyfts fram. Detta bekräfts också av våra iakttagelser under i granskningen. Förutom vid själva planeringen är långsiktigheten av betydelse för prioriteringen mellan olika investeringar.

3.3 Stickprov

I syfte att kartlägga rutinen för hur investeringsprocessen fungerar i praktiken har vi valt att stickprovsvis granska ett antal investeringsprojekt och sammanfattat de väsentligaste iakttagelserna för respektive projekt i stycke 3.3.2 nedan.

3.3.1 Urval och metod

Granskning har skett av ett urval av de investeringar som genomförts under 2016 och antingen avslutats då eller fortsatt under 2017. Urvalet har bestått av skattefinansierade investeringar till större belopp. Vi har granskat förekomsten av investeringskalkyl, fastställt investeringsbelopp, investeringsbeslut, driftkalkyl (om tillämpligt). Vidare har vi granskat huruvida driftkostnaderna beaktats i beslutet, utfallet i den ekonomiska redovisningen, slutredovisning (om tillämpligt) samt investeringens ekonomiska utfall och hur eventuella avvikelser hanterats.

De investeringar som vi granskat är:

- Cirkulationsplats Torggatan/Tunadalsgatan
- Kolsva centrum
- Nybyggnad badhus och inomhushall, projektering
- Nybyggnad förskola

3.3.2 Resultat av stickprovgranskningen

Investeringen i cirkulationsplats blev ca 5 % dyrare än budgeterat, vilket motsvara ca 190 tkr. Kommunen erhöll dock ett bidrag från Trafikverket som täckte underskottet. Det är inte tillämpligt att upprätta någon driftkalkyl för detta projekt, vilket heller inte har gjorts.

Kolsva centrum blev ca 1,7 Mkr dyrare än budgeterat, vilket motsvarar en avvikelse på 35 % jämfört med budget. Investeringen avser renovering och driftkalkyl är inte tillämpligt att upprätta.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

Beträffande nybyggnad av badhus och inomhushall så är detta ett pågående projekt som beräknas vara färdigställt under 2020. En driftkalkyl finns upprättad och har informerats om vid kommunstyrelsens arbetsutskott 2015-08-18. Projekteringskostnaden uppgår till 28 Mkr och kostnaden för byggnation till 270 Mkr.

Beträffande nybyggnad av förskola så har driftkostnadskonsekvenserna beaktats och dessa väntas till stor del täckas av att andra skolor stängs ned. Projektets slutkostnad avviker ca 2 Mkr mot den ursprungliga budgeten på 36,2 Mkr. Projektet har ännu inte slutredovisats, men när så sker väntas en redogörelse för avvikelsen.

3.3.3 Kommentar

Vi noterar att driftkostnadskonsekvenser inte behöver beaktas för samtliga investeringar. Vi har noterat konstaterade avvikelser beträffande investeringsprojektets slutkostnader. Det saknas i dag rutiner för hur avvikelser ska följas upp och vår rekommendation är att det införs en rutin där avvikelser av en viss procentsats och/eller ett visst belopp ska redovisas och specificeras.

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

4 Slutsatser och rekommendationer

Efter genomförd granskning kan vi konstatera att kommunen i grunden har goda förutsättningar för planeringen för kommande års investeringar där hela kommunkoncernen beaktas. Demografiska prognoser ligger till grund för den långsiktiga planeringen och dokument som lokalförsörjningsplan ger ytterligare underlag inför den samlade bedömningen. Kommunen har därigenom bra underlag inför planeringen av kommande års investeringar. I vår granskning har vi noterat att investeringarna inte anses tydligt kopplade till kommunens övergripande mål. Investeringsprocessen behöver tydligare kopplas till kommunens övergripande mål och behov enligt lokalförsörjningsplan och förväntade demografiska förändringar. Utifrån det behov som redovisas kan sedan en prioritering göras mellan olika investeringar med beaktande av det årliga ekonomiska handlingsutrymmet.

Vi bedömer att kommunen har formaliserat arbetet kring investeringsprocessen och riktlinjer på området är välskrivna och tydliga. Dokumentet "Riktlinjer för investeringar" behöver dock uppdateras gällande avsnittet om underhållskostnader så att det anpassas till regelverket avseende komponentredovisning.

Med tanke på det faktum att en nybyggnation i vissa fall kan ha en projekttid på över tre år kan en längre planeringshorisont än tre år behöva övervägas. I våra intervjuer har framkommit att långsiktigheten i planeringsprocessen behöver förbättras. Därutöver behöver år två och tre i investeringsplanen specificeras. Lokalförsörjningsplanen är inte fullt ut aktuell och är därmed i behov av uppdatering. Det faktum att 29 Mkr flyttades över från 2016 till 2017 indikerar att planeringen för investeringarna behöver komma igång tidigare och att genomförandeprocessen kring investeringarna kan behöva ses över.

Det finns inte några enhetliga riktlinjer med mallar för kalkyler avseende investeringskostnad, driftskostnader och återrapportering och det finns heller inget krav avseende vilka investeringsobjekt som ska återrapporteras. Kommunens riktlinjer skulle kunna kompletteras med uppgifter om vad kalkyler och uppföljningar ska innehålla samt även reglera vilka investeringar som ska återredovisas till nämnd eller till kommunfullmäktige samt hur avvikelser mot budget ska hanteras och rapporteras. Exempelvis kan ett krav införas att investeringar över ett visst belopp ska redovisas till kommunfullmäktige. Uppföljning av investeringar kan även utgöra ett kontrollmoment inom ramen för den interna kontrollen i kommunen där ett urval av investeringsprojekt går igenom och resultatet av kontrollen sedan redovisas i styrelse eller nämnd.

Bland de investeringsprojekt vi valt ut för vår stickprovsvisa granskning framgår att utfallet i flera fall avviker från budget. Vår genomgång bekräftar behovet av riktlinjer för återrapportering för en enhetlig hantering av avvikelser.

I granskningen har även ingått att kartlägga kostnaderna för kommunens årliga fastighetsunderhåll. Vi har jämfört den senaste femårsperioden samt budgeterade medel för 2018 med det behov som föreligger enligt en bedömning gjord av kommunens tjänstemän. Denna utvisar att det finns ett betydande glapp mellan utfört underhåll och det verkliga behovet.

Skillnaderna ackumuleras årligen och underhållsåtgärder skjuts framåt i tiden, varför vi anser att resurserna som avsätts för fastighetsunderhåll behöver ses över och att

Köpings kommun
Investerings-processen
KPMG AB
2017-09-28

konsekvenserna av skillnaderna mellan utfört underhåll och konstaterat behov analyseras. Detta i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunen att:

- Tydligare koppla investeringarna till kommunens övergripande mål och behov.
- Uppdatera lokalförsörjningsplanen.
- Överväga att förlänga tidshorizonten för planeringen bl. a. i kommunens lokalförsörjningsplan och demografiska prognoser.
- Överväga att se över planeringsprocessen inför kommande investeringar samt se över genomförandeprocessen.
- Specificera år två och tre i investeringsplanen.
- Upprätta mallar och rutinbeskrivningar för investerings- och driftkalkyler för att säkerställa att samtliga kostnader för ett investeringsprojekt beaktas. En sådan mall bidrar även till mer enhetliga beslutsunderlag.
- Upprätta mallar för och även genomföra slutredovisning av varje större investering, där avvikelser som exempelvis fördyrande faktorer kartläggs. Begreppet större investering bör definieras med belopp liksom hur avvikelser ska redovisas. Resultat och slutsatser från tidigare slutredovisningar kan även ge information till framtida kalkyler och beslutsunderlag.
- Överväga att följa upp ett urval av enskilda investeringsprojekt inom ramen för den interna kontrollen.
- Uppdatera befintliga rutinbeskrivningar såsom "Riktlinjer för investeringar" avseende det regelverk som är kopplat till komponentredovisning.
- Kartlägga skillnaderna mellan avsatta resurser för underhåll och det verkliga behovet samt analysera konsekvenserna av skillnaderna. Detta i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning.

KPMG, dag som ovan

David Bäcker
Certifierad kommunal revisor

2017-09-21

Dnr
KS 2017/645

Diariet

Personuppgifter som lämnas i samband med ansökan behandlas i enlighet med Personuppgiftslagen (PUL).
Mer information finns på Köpings kommuns webbplats www.koping.se/personuppgiftslagen.

Personuppgifter

Efternamn Norman	Förnamn Rolf
Adress Åkerbovägen 37	
Postadress 73141 Köping	

Förslaget i korthet

Sätt upp (suggor) vid floranplan .Stäng av Åkerbovägen vid floranplan.

Beskriv och motivera ditt förslag

I många år har jag bott vid en "landsväg" Västeråsvägen & Åkerbovägen.... Västeråsvägen är ok... där får man åka.. Men på Åkerbovägen är genomfart förbjuden.
Men all den genom trafik som kör från Östanåsgatan & Hagavägen..... det är lika mycket trafik där som på Västeråsvägen... "Nästan"
Ingen bryr sig om skyltar.... man till och med tutar och är arg när det står bilar ivägen..... det är många barn familjer efter gatan.... måste det hända något innan någon bryr sig.
Vet inte vad som skulle behövas... att stänga gatan så att folk får åka runt floranplan!
Ni måste göra något som får trafikanterna att välja Västeråsvägen & Ringvägen när man ska till Östanåsgatan & Hagavägen.

MVH // Rolf

Underskrift

Under handläggningen av medborgarförslaget kommer vi att publicera förslaget på kommunens hemsida, www.koping.se. Vi ber dig därför godkänna om vi får publicera ditt för- och efternamn i samband med förslaget, övriga adressuppgifter publiceras inte.

☒ Jag godkänner att mitt för- och efternamn publiceras på Köpings kommuns hemsida	☐ Jag godkänner inte att för- och efternamn publiceras på Köpings kommuns hemsida
Datum 2017-09-21	Namnförtydligande Rolf Norman
Underskrift 	

Blanketten skickas till
Köpings kommun
Kommunfullmäktige
731 85 Köping

Sammanträdesdagar för kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2018.

MÅNAD	AU tisdagar kl 09.00					KS torsdagar kl 14.00	KF måndagar kl 18.00
Januari	-	-	16 <small>("sneddning" till KS 18/1)</small>	23	30	18 24-25 Planeringsförutsätt. <small>(ej KS-sammanträde)</small>	29
Februari	6	13	20	27	-	15	26
Mars	6	13	20	27	-	14 Bokslutsberedn. 15 Endast sammanträde	26 <small>Arsredovisning 17</small>
April	3	10	17	24	-	12	23
Maj	-	8	15	22	29	16-17 Budgetberedning + sammanträde	28
Juni	5	12	19	-	-	7	18 <small>Budgetuppföljn. 1 Budget 2019</small>
Juli	-	-	-	-	-	-	-
Augusti	-	-	14	21	28	30	-
September	4	11	18	25	-	13	24
Oktober	2	9	16	23	30	18	29 <small>Delårsbokslut</small>
November	6	13	20	27	-	15	26
December	4	11	18	-	-	6	17

Kursiv stil = Au som går direkt mot KS/KF.

Ingen KS-konferens inplanerad i oktober p g a valår.

Tidplan för budget, bokslut, uppföljning och intern kontroll 2018

Månad	Dag	Aktivitet	Till
JANUARI	22	Internkontroll granskningsrapport 2017 från förvaltningar	Dk
	24-25	Planeringsdagar inför 2019	KS inkl ers och förvch
	26	Senaste inlämningsdag årsredovisning 2017 från förvaltningar	Dk
	30	Årsredovisning 2017 (Stadskansli och Drätsel)	KS/AU
FEBRUARI	1	Underlag till målavstämning till årsredovisning utsänds	Målsamordnare
	5	Prel årsredovisning från bolag och VMKF	Dk
	6	Internkontroll granskningsrapport 2017	KS/AU
	6	Årsredovisning 2017 (Tekniska kontoret)	KS/AU
	9	Kallelse till bokslutsberedningen utsänds	Förvaltningar
	13	Målsamordnarna lämnar underlag till målavstämning i årsredovisningen	DK
	15	Internkontroll granskningsrapport	KS
	23	Presentationsmallar till bokslutsberedning utsänds	Förvch, Målsamordnare
	23	Anvisningar och mallar inför mål- och budgetberedning utsänds	Förvaltningar Målsamordnare
	27	Kallelse inför bokslutsberedningen utsänds	KS inkl ers och förvch
MARS	6	Årsredovisning 2017	KS/AU
	9	Presentationsmallar inkommer från målsamordnare	DK
	9	Inlämning av månadsuppföljning P2	Dk
	13	Månadsuppföljning P2	KS/AU
	14	Bokslutsberedning bokslut 2017	KS inkl ers och förvch
	15	Årsredovisning 2017	KS
	15	Bokslut 2017 (Kommunala bolagen, VMKF)	KS
26	Årsredovisning 2017	KF	
APRIL	6	Anvisningar inför budgetuppföljning 1 utsänds	Förvaltningar
	6	Inlämning av månadsuppföljning P3	Dk
	10	Månadsuppföljning P3	KS/AU
	12	Månadsuppföljning P3	KS
	20	Inlämning av material inför mål- och budgetberedning inkl indikatorförändringar	Dk
MAJ	2	Material till mål- och budgetberedningen utsänds	KS inkl ers och förvch
	7	Inlämning budgetuppföljning 1 inkl verksamhetsstatistik	Dk
	8	Ekonomisk särredovisning 2017 av VA och FV	KS/AU
	16-17	Mål- och budgetberedning 2019	KS inkl ers och förvch
	29	Budgetuppföljning 1	KS/AU
	29	Mål- och budgetbeslut 2019 inkl taxor och avgifter	KS/AU
JUNI	7	Budgetuppföljning 1	KS
	7	Mål- och budgetbeslut 2019 inkl taxor och avgifter	KS
	8	Inlämning av månadsuppföljning P5	Dk
	12	Månadsuppföljning P5	KS/AU
	18	Budgetuppföljning 1	KF
	18	Mål- och budgetbeslut 2019 inkl taxor och avgifter	KF
	21	KF budgetbeslut 2019 utsänds	Förvaltningar
	29	Anvisningar delårsrapport 2018 utsänds	Förvaltningar, bolag, VMKF
AUGUSTI	10	Inlämning av månadsuppföljning P7	Dk
	14	Månadsuppföljning P7	KS/AU
	30	Månadsuppföljning P7	KS

Månad	Dag	Aktivitet	Till
SEPTEMBER	4	Kommungemensamma granskningsområden för internkontrollplan 2019	KS/AU
	7	Inlämning av månadsuppföljning P8	Dk
	10	Senaste inlämning av delårsrapport 2018	Dk
	11	Månadsuppföljning P8	KS/AU
	13	Inlämning av delårsrapport (Kommunala bolagen, VMKF)	Dk
	13	Månadsuppföljning P8	KS
	13	Kommungemensamma granskningsområden för internkontrollplan 2018	KS
	13	Delårsbokslut (Kommunala bolagen, VMKF)	KS
	14	Underlag till målavstämning till delårsrapport utsänds	Målsamordnare
	25	Målsamordnare lämnar måluppföljning till delårsrapport	DK
OKTOBER	5	Inlämning av månadsuppföljning P9 inkl verksamhetsstatistik	Dk
	9	Delårsrapport 2018	KS/AU
	9	Månadsuppföljning P9	KS/AU
	18	Månadsuppföljning P9	KS
	18	Delårsrapport 2018	KS
	29	Delårsrapport 2018	KF
NOVEMBER	2	Anvisningar/tidplan bokslut 2018 till förvaltningar	Förvaltningar
	9	Inlämning av månadsuppföljning P10	Dk
	13	Månadsuppföljning P10	KS/AU
	15	Månadsuppföljning P10	KS
	16	Inlämning av ny internkontrollplan 2019	Dk
	27	Internkontrollplan 2019	KS/AU
DECEMBER	3	Inlämning av verksamhetsplan och sifferbudget, vid tidigare utskick till nämnd skickas även till Dk	Dk
	3	Anvisningar årsredovisning 2018 utsänds	Förvaltningar
	6	Internkontrollplan 2019	KS
	7	Inlämning av månadsuppföljning P11	Dk
	7	Anvisningar inför planeringsdagar utsänds	Förvaltningar
	11	Månadsuppföljning P11	KS/AU
	14	Anvisningar/tidplan (kommunala bolagen, VMKF) om koncernredovisning	Bolagen, VMKF
	28	Mål- och budgetdokument utsänds	Politiska organ, förvaltningar och externt